

K

KULTUR
& NÖJE06-7848293
kultur@vasabladet.fi

KAJ plockar musikalbär på

RECENSION. I byn Gambämark tycker invånarna att allt var bättre förr – men KAJ är barn av sin tid och hittar fler guldbär efter 2007 än före 1967.

"Hald käftan (no dansar vi)" är det sista som ljuder i KAJ:s musikal "Gambämark" – och höftvrickaren är förmodligen det som kommer att bli det starkast bestående intrycket. Låten (vars titel är som skraddarsydd för att missbrukas av österbottniska barn) lär underhålla – och även förarga – otaliga föräldrar de kommande åren. Det är nämligen en ny KAJ-hit – och ett minnesvärt avslutningsnummer. Trion Kevin Holmström, Axel Åhman och Jakob Norrgård har radat

upp österbottniska succéer – som singeln "Jão nã e ja jão YOLO ja nã", episka videon och låten "Kom ti byin" och Wasa teater-föreställningen "Pjäs elo pjas".

DÅKAJ fick frågan om att göra en ny Wasa teater-show tackade trion ja – men samtidigt ville de utmana sig själva och vandra in på för dem ny mark. Deras idé var att göra en Disney-influerad musikal.

Historien, som regisserats av Ann-

Luise Bertell, utspelar sig i den österbottniska byn Gambämark, vars invånare tycker att allt var bättre förr. Under ledning av enväldiga härskaren Kurt Byman (Axel Åhman) bygger de en mur runt byn, utropar sig som självständigt och isolerar sig från omvärlden. Ingen får komma in – och ingen får gå ut. De bybor som bryter mot reglerna i Bymans utopi kan straffas med att bli utkastade – för att aldrig få återvända. Byman förbjuder bland annat lingon-

plockare – och termosar tillverkade efter 1967.

Bymans son Josua (Jakob Norrgård) har inte upplevt livet före muren – och drömmer om en värld med annat än talko, bärplockning och röda stugor med vita knutar. Det är upplagt för konflikt mellan far och son. Naturligtvis finns det även andra bybor – exempelvis smarta Berit (Susanne Marins) – som ändrat uppfattning och inte längre trivs i den isolerade byn.

Det som karaktäriserar KAJ är förmågan att kombinera det sedan urminnes tider typiskt österbottniska – som jakt, fiske och könsstereotypiska ideal – med en samtida syn och moderna uttrycksätt. Prakt-

exempel på detta är "Kom ti byin" och relationsskildringen "Taco hej". De har själva sammanfattat det bäst – "Do kan ta pojkin ur byin, men it byin ur pojkin". Detta kombinerat med en stark känsla för slagkraftiga melodier har gjort KAJ till Österbottens älsklingar, hyllade i alla ålderskategorier. KAJ skämtar om oss österbottningar utan att sära – och de avviker inte från den linjen i "Gambämark".

MUSIKALEN INNEHÅLLER många starka element. Norrgård imponerar med mäktig sång i sliskiga Disney-pastischen "Dehär e min by". Även Axel Åhman bjuder på stor sång i dramatiska "Ässol".

Kevin Holmström är byaoriginalet Mäskis-Gunnar, en garanterad publikfavorit. FOTO: FRANK A UNGER

MUSIKAL

"Gambämark"

Manus och musik: KAJ – Kevin Holmström, Axel Åhman, Jakob Norrgård.

Regi: Ann-Luise Bertell.

Dramaturgi: Ann-Luise Bertell, Anna Simberg.

I rollerna: Kevin Holmström, Jakob Norrgård, Axel Åhman, Jonas Bergqvist, Susanne Marins.

Scenografi: Anders Karls.

Kostymdesign: Tyra Therman.

Koreografi: Ida "Inxi" Holmlund.

Musikproducent: Janne Hyöty.

Mask- och perukdesign: Fia Derghokasian

Ljuddesign: Dennis Lindén

Ljusdesign: Tobias Lönnquist

Musikarrangemang: KAJ och Janne Hyöty

Presspremiär på Ritz i Vasa den 7 september 2018.

"KAJ är barn av sin tid – och har lättare att vaska fram guldbären efter 2007 än före 1967. Resultatet är att de enskilda bären smakar lite bättre än helheten – den stora musikalpajen."

"Hitton litton" sjunger invånarna i "Gambämark" och arbetar på talko ledda av Kurt Byman (Axel Åhman), i mitten, de övriga skådespelarna är, från vänster, Kevin Holmström, Jakob Norrgård, Susanne Marins och Jonas Bergqvist. FOTO: FRANK A UNGER

ny mark

Jägarna Klas (Jonas Bergqvist) och Kenneths (Kevin Holmström) hyllning till älgkon Gunilla är så larvig att det blir kul. Duons finstämda "Tå vi e på pass" är en mer komplex relationsskildring – i vilken framför allt Bergqvist agerar med pondus och glöd. Ska man slänga fram referenser så ger de oss en österbottnisk "Brokeback mountain"-stund.

Holmström gör även byaoriginalet Mäskis-Gunnar, som är en garanterad publikfavorit. Det är i Mäskis-Gunnar-scenerna som dialogen är rappast och roligast.

Susanne Marins har relativt länge en undanskymd roll – och det känns att det är på tiden då hon äntligen

kliver fram och sätter fart på musikalens i ösiga numret "Juntton".

TYVÄRR HAR murbygget, manuset, få sprickor där omvärlden – och därmed KAJ: styrka som österbottniska samtidskildrare – kan sippra in. Mixen mellan dåtid och nutid får slagsida. Visst, det är naturligtvis en av premisserna för utopin Gambämark, men för att skapa ytterligare konflikt och lustigheter i handlingen så hade KAJ kunnat använda fler referenser från livet utanför Gambämark. Karaktären Mäskis-Gunnar hade troligen kunnat bidra med en del. Det är helt enkelt mer Hemmets veckotidning och lingonris än Netflix och tacomix.

Ett undantag är spektakulära "Bäriking". Musikaliskt är det lätt att dra paralleller till "Kom ti byin", och med Jakob Norrgård som bärikungen och Marins som drottningen avfyra ett nummer som är ljuvligt vrickat och häftigt.

KAJ är barn av sin tid – och har lättare att vaska fram guldbären efter 2007 än före 1967. Resultatet är att de enskilda bären smakar lite bättre än helheten – den stora musikalpajen.

Musikalens sensmoral är lika fin som enkel, i genuin "Lejonkungen"-anda, och förmedlas i ett brandtal... eller i en glödhet sång gällande vad som egentligen är normalt.

Patrik Back

patrik.back@vasabladet.fi